

Strasbourg, 16.1.2018.
COM(2018) 29 final

**KOMUNIKACIJA KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU, VIJEĆU,
EUROPSKOM GOSPODARSKOM I SOCIJALNOM ODBORU I ODBORU REGIJA**

o okviru za praćenje kružnog gospodarstva

{SWD(2018) 17 final}

1. Uvod

Prijelaz na **kružno gospodarstvo** odlična je **prilika** za preoblikovanje našeg gospodarstva u cilju veće **održivosti**, za doprinos ostvarenju **ciljeva u pogledu klimatskih promjena** i **očuvanju svjetskih resursa**, za stvaranje **lokalnih radnih mjesta** te za davanje **prednosti Europi pred konkurencijom** u svijetu koji se **stubokom mijenja**. Važnost kružnog gospodarstva za europsku industriju nedavno je istaknuta u obnovljenoj strategiji industrijske politike EU-a¹. Prijelazom na kružno gospodarstvo pridonijet će se i postizanju ciljeva Programa održivog razvoja do 2030.²

U akcijskom planu za kružno gospodarstvo³ ono se opisuje kao gospodarstvo u „kojem se vrijednost proizvoda, materijala i resursa što je dulje moguće zadržava u gospodarstvu, a stvaranje otpada svodi na najmanju moguću mjeru”.

Pri prijelazu na kružno gospodarstvo praćenje osnovnih trendova i obrazaca ključno je za bolje **razumijevanje** razvoja različitih elemenata kružnog gospodarstva tijekom vremena, za **prepoznavanje čimbenika uspjeha** u državama članicama te **ocjenu** adekvatnosti poduzetih mjera. Na temelju praćenja trebali bi se **odrediti novi prioriteti u skladu s dugoročnim ciljevima kružnog gospodarstva**. Oni nisu relevantni samo za tvorce politika već bi trebali svima služiti kao inspiracija i potaknuti nove mjere.

Zbog toga se Komisija u akcijskom planu za kružno gospodarstvo obvezala predstaviti jednostavan i djelotvoran okvir za praćenje. Na to se nadovezalo i Vijeće EU-a u svojim zaključcima o akcijskom planu za kružno gospodarstvo⁴ u kojima je naglasilo „potrebu za okvirom za praćenje radi jačanja i ocjene napretka prema kružnom gospodarstvu uz maksimalno smanjenje administrativnog opterećenja”. I Europski je parlament pozvao Komisiju da razvije pokazatelje učinkovitog korištenja resursima kako bi se pratio napredak prema kružnom gospodarstvu⁵.

U ovoj se Komunikaciji ta obveza izvršava predstavljanjem okvira za praćenje sastavljenog od niza ključnih i značajnih pokazatelja kojima se obuhvaćaju glavni elementi kružnog gospodarstva.

Okvir za praćenje kružnog gospodarstva temelji se na postojećim bodovnim tablicama učinkovitosti upotrebe resursa⁶ i sirovina⁷ koje je u proteklih nekoliko godina razvila Komisija. Njime se te tablice ujedno i nadopunjuju. Okvir je predstavljen na **internetskoj stranici**⁸ na kojoj su dostupni svi pokazatelji, a koji će se stalno ažurirati.

¹ COM(2017)479.

² https://ec.europa.eu/info/strategy/international-strategies/global-topics/sustainable-development-goals/eu-approach-sustainable-development_hr

³ COM(2015)614.

⁴ <http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2016/06/20/envi-conclusions-circular-economy/pdf>.

⁵ Rezolucija Europskog parlamenta od 9. srpnja 2015. o učinkovitoj upotrebi resursa: prijelaz na cirkularnu ekonomiju (2014/2208(INI)).

⁶ http://ec.europa.eu/environment/resource_efficiency/targets_indicators/scoreboard/index_en.htm.

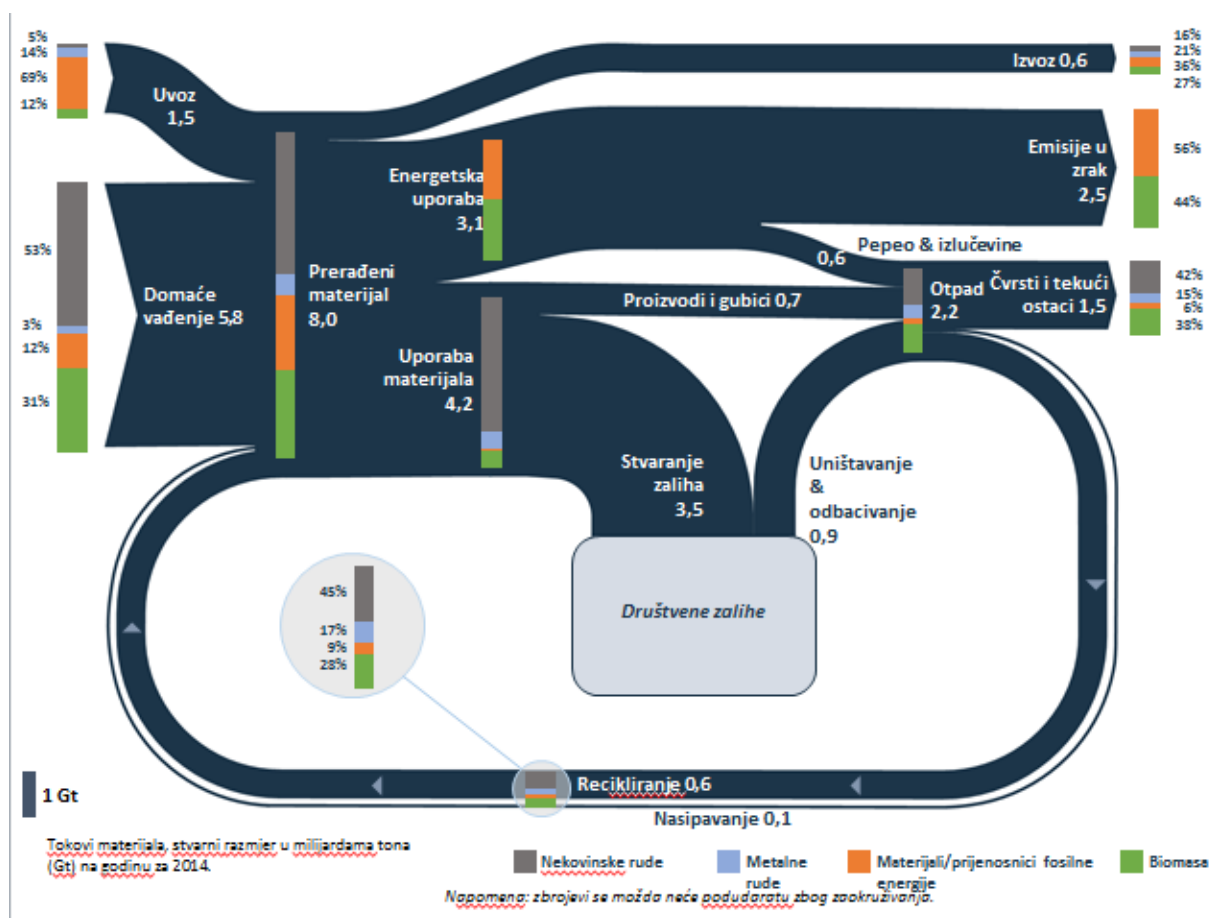
⁷ <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/1ee65e21-9ac4-11e6-868c-01aa75ed71a1>.

⁸ <http://ec.europa.eu/eurostat/web/circular-economy>.

2. Praćenje napretka prema kružnom gospodarstvu

Praćenje napretka prema kružnom gospodarstvu izazovna je zadaća. Prijelaz na kružno gospodarstvo nije ograničen na određene sirovine ili sektore. To je sustavna promjena koja utječe na cijelo gospodarstvo i obuhvaća sve proizvode i usluge. U idealnom slučaju pokazateljima bi ponajprije trebalo obuhvatiti ekonomsku vrijednost proizvoda, sirovina i resursa te trendove u stvaranju otpada.

Ne postoji niti jedan općepriznati pokazatelj „kružnosti“, a ograničen je i broj postojećih pouzdanih standardnih pokazatelja kojima bi se opisivali najvažniji trendovi. Bilo bi nemoguće na odgovarajući način obuhvatiti složenost i brojne dimenzije prelaska na kružno gospodarstvo s pomoću jedinstvene mjere ili rezultata. Stoga će se za ovaj okvir za praćenje upotrebljavati niz relevantnih pokazatelja.

Kružno je gospodarstvo primjerice moguće opisati praćenjem ulaska materijala u gospodarstvo te njihova tijeka i eventualnog izlaska iz gospodarstva. Takav se vizualni pregled može postići dijagramom tokova materijala koji prikazuje sve sirovine, agregirane i podijeljene po kategorijama materijala, u cijelom gospodarstvu, od njihovog dobivanja do pretvaranja u otpad.

Slika 1.: Tokovi materijala u gospodarstvu (EU-28, 2014.)^{9, 10}

Na slici 1. prikazan je pregled tokova materijala u EU-u 2014. Na lijevoj strani, koja prikazuje ulazak materijala u tok, vidi se da se godišnje u EU-u 8 milijardi tona materijala prerađuje u energiju ili proizvode. Reciklirano je samo 0,6 milijardi tona. Na izlaznoj strani vidi se da se od 2,2 milijarde tona stvorenog otpada samo 0,6 milijardi tona vraća u sustav u obliku recikliranog materijala. Preostali su materijali od 1,5 milijardi tona otpad. To ukazuje na **znatan potencijal za poboljšanje**, posebno povećanjem udjela materijala koji se reciklira u sekundarne sirovine i smanjenjem proizvodnje otpada.

Cilj je okvira za praćenje mjerenje napretka prema kružnom gospodarstvu tako da se obuhvate njegove različite dimenzije u svim fazama životnog ciklusa resursa, proizvoda i usluga. Stoga okvir za praćenje obuhvaća **deset pokazatelja** (vidjeti tablicu 1.) podijeljenih na **četiri faze i aspekta kružnoga gospodarstva**: 1. proizvodnja i potrošnja, 2. gospodarenje otpadom, 3. sekundarne sirovine te 4. konkurentnost i inovacije Time se općenito slijede logika i struktura akcijskog plana za kružno gospodarstvo.

Okvir za praćenje kružnog gospodarstva

1. Samodostatnost EU-a kad je riječ o sirovinama
Udio odabranih ključnih materijala (uključujući kritične sirovine) koji se proizvode i upotrebljavaju u EU-u

2. Zelena javna nabava
Udio velike javne nabave u EU-u koja sadržava ekološke zahtjeve

3.a-c Stvaranje otpada
Stvaranje komunalnog otpada po stanovniku, ukupni otpad (osim krupnog mineralnog otpada) po jedinici BDP-a u odnosu na potrošnju materijala domaćinstva

4. Rasipanje hrane
Količina rasipanja hrane

7.a-b Udio recikliranih materijala u potražnji za sirovinama
Udio sekundarnih sirovina u potražnji za sirovinama – za posebne materijale i gospodarstvo u cjelini

8. Trgovina sirovinama koje se mogu reciklirati
Uvoz i izvoz odabranih sirovina koje se mogu reciklirati

5.a-b Opće stope recikliranja
Stope recikliranja komunalnog otpada i sveg otpada osim krupnog mineralnog otpada

6.a-f Stope recikliranja za posebne tokove otpada
Stopa recikliranja za ukupni ambalažni otpad, plastičnu ambalažu, drvenu ambalažu, otpadnu električnu i elektroničku opremu, reciklirani biootpad po stanovniku, stopa uporabe za građevinski otpad i otpad od rušenja

9.a-c Privatna ulaganja, radna mjesta i bruto dodana vrijednost
Privatna ulaganja, broj zaposlenih osoba i bruto dodana vrijednost u sektorima kružnog gospodarstva

10. Patenti
Broj патената u području gospodarenja otpadom i recikliranja

⁹ Izvor: Andreas Mayer, Willi Haas, Dominik Wiedenhofer, Fridolin Krausmann, Philip Nuss, Gian Andrea Blengini (u pripremi): Monitoring the circular economy in the EU28 - A mass-balanced assessment of economy wide material flows, waste and emissions from official statistics. u: Journal of Industrial Ecology

¹⁰ Energetska uporaba obuhvaća sirovine koje se upotrebljavaju za proizvodnju hrane i hrane za životinje.

Br.	Naziv	Relevantnost	Alati EU-a (primjeri)
Proizvodnja i potrošnja			
1.	Samodostatnost EU-a kad je riječ o sirovinama	Kružnim gospodarstvom trebalo bi se doprinijeti rješavanju rizika u pogledu opskrbe sirovinama, posebno kritičnih sirovina.	inicijativa za sirovine; plan za učinkovito korištenje resursima
2.	Zelena javna nabava*	Javna nabava čini velik dio potrošnje i može biti pokretač kružnog gospodarstva.	strategija javne nabave; programi potpore EU-a i neobvezni kriteriji za zelenu javnu nabavu
3.a-c	Stvaranje otpada	U kružnom gospodarstvu stvaranje otpada svodi se na najmanju moguću mjeru.	Okvirna direktiva o otpadu; direktive o posebnim tokovima otpada; strategija za plastiku
4.	Rasipanje hrane*	Rasipanje hrane ima negativan utjecaj na okoliš, klimu i gospodarstvo.	Uredba o općim propisima o hrani; Okvirna direktiva o otpadu; razne inicijative (npr. platforma o propadanju i rasipanju hrane)
Gospodarenje otpadom			
5.a-b	Ukupna stopa recikliranja	Povećanje recikliranja dio je prijelaza na kružno gospodarstvo.	Okvirna direktiva o otpadu
6.a-f	Stope recikliranja za posebne tokove otpada	To je odraz napretka u recikliranju ključnih tokova otpada.	Okvirna direktiva o otpadu; Direktiva o odlagalištima; direktive o posebnim tokovima otpada
Sekundarne sirovine			
7.a-b	Udio recikliranog materijala u potražnji za sirovinama	U kružnom gospodarstvu sekundarne se sirovine često upotrebljavaju za nove proizvode.	Okvirna direktiva o otpadu; Direktiva o ekološkom dizajnu; znak za okoliš EU-a; Uredba REACH; inicijativa o povezanosti politika o kemikalijama, proizvodima i otpadu; strategija za plastiku; norme kvalitete za sekundarne sirovine
8.	Trgovina sirovinama koje se mogu reciklirati	Trgovina materijalom koji se može reciklirati odražava važnost unutarnjeg tržišta i globalnog sudjelovanja u kružnom gospodarstvu.	politika unutarnjeg tržišta; Uredba o pošiljkama otpada; trgovinska politika
Konkurentnost i inovacije			
9.a-c	Privatna ulaganja, radna mjesta i bruto dodana vrijednost	Odražavaju doprinos kružnog gospodarstva stvaranju radnih mjesta i rastu.	plan ulaganja za Europu; europski strukturni i investicijski fondovi; InnovFin; platforma za financiranje kružnoga gospodarstva; strategija za održivi financijski sektor; inicijativa za zeleno zapošljavanje; program novih vještina za Europu; politika unutarnjeg tržišta
10.	Patenti	Inovativnim tehnologijama u području kružno gospodarstva povećava se globalna konkurentnost EU-a.	Obzor 2020.

*Pokazatelji u fazi razvoja

Tablica 1.: Pokazatelji kružnog gospodarstva obuhvaćeni okvirom za praćenje

Ti su pokazatelji odabrani kako bi se obuhvatili glavni elementi kružnoga gospodarstva. Prilikom odabira pokazatelja uzela se u obzir dostupnost podataka te se oni temelje na bodovnim tablicama učinkovitosti upotrebe resursa te sirovina. Pokazatelji se u najvećoj mogućoj mjeri temelje na postojećim podacima kako bi se smanjilo administrativno opterećenje. Osim toga pokazatelji su bili ocijenjeni u pogledu relevantnosti, prihvaćenosti, vjerodostojnosti, lakoće korištenja te pouzdanosti.

Pri odabiru pokazatelja u obzir su uzeti i odgovori na javno savjetovanje o tom planu¹¹ i rasprave s predstavnicima država članica i stručnim dionicima¹².

Komisija će raditi na poboljšanju baze znanja i **dostupnosti podataka** za mjerenje napretka u kružnom gospodarstvu:

- kontinuirano se radi na **razvoju metodologija** i prikupljanju podataka koji se mogu upotrijebiti za pokazatelje zelene javne nabave i rasipanja hrane s ciljem objavljivanja tih podataka u idućih nekoliko godina. U međuvremenu Eurostat izrađuje određene provizorne procjene rasipanja hrane,
- u okviru paketa o kružnom gospodarstvu iz 2015. i širih nastojanja Komisije da poboljša kvalitetu statističkih podataka EU-a o otpadu, Komisija je predložila **usklađivanje metodologija za izračun stopa recikliranja** za komunalni otpad¹³ i ambalažni otpad¹⁴. Nakon što ih donesu Vijeće i Europski parlament te provedu države članice, zahvaljujući tim će se prijedlozima dobiti pouzdaniji i međusobno usporedivi statistički podaci,
- u okviru programa Obzor 2020. Komisija financira nekoliko **istraživačkih projekata** koji će rezultirati boljim podacima kojima će se dopuniti službene statistike, posebno putem EU-ova informacijskog sustava o sirovinama¹⁵.

3. Prvi zaključci

Deset pokazatelja okvira za praćenje pruža široku sliku ključnih točaka za jačanje kružnog gospodarstva EU-a. Iako će trajati neko vrijeme prije nego što rezultati mjera o kružnom gospodarstvu postanu vidljivi u statističkim podacima, dobro je početi **utvrđivanjem referentnih vrijednosti**. Njima će se olakšati praćenje budućih kretanja i pridonijeti postupcima donošenja politika.

Postoje velika potreba i znatan potencijal za daljnja poboljšanja rezultata EU-a i njegovih država članica. Uloga EU-a veća je u određenim područjima (npr. trgovina sirovinama koje se mogu reciklirati) nego u drugima (npr. zelena javna nabava).

Proizvodnja i potrošnja

¹¹ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/initiatives/ares-2017-1830357_en.

¹² Autori službenih statističkih podataka o okolišu i stručnjaci u području učinkovitosti resursa i integrirane politike proizvoda te politike sirovina:

<http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail.groupDetail&groupID=2673>,

<http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail.groupDetail&groupID=470>,

<http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail.groupDetail&groupID=2812>,

<http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail.groupDetail&groupID=1353>.

¹³ COM(2015) 595 final

¹⁴ [COM\(2015\) 596 final](#).

¹⁵ <http://rmis.jrc.ec.europa.eu/>

Uočen je napredak prema kružnim kretanjima u proizvodnji i potrošnji, primjerice u pogledu stvaranja otpada. Međutim i dalje postoje velike razlike u uspješnosti među državama članicama i u pogledu različitih materijala.

Pokazatelj **samodostatnosti** u opskrbi sirovinama pokazuje da je EU **u velikoj mjeri samodostatan** za većinu nekovinskih ruda kao što su građevinski materijali i industrijske rude. Međutim, pokazatelj potvrđuje i da se za **kritične sirovine**¹⁶ EU u velikoj mjeri oslanja na uvoz, što ukazuje na potrebu za sigurnim pristupom i diversifikacijom opskrbe. Mnogi su od tih materijala potrebni za postizanje cilja EU-a za stvaranje održivog, niskougljičnog, resursno učinkovitog i konkurentnog gospodarstva¹⁷.

Javna nabava čini velik dio BDP-a te se stoga **zelenom javnom nabavom**, tj. odlukom javnih tijela da svoju kupovnu moć iskoriste za robu, usluge i radove koji su pogodni za okoliš, mogu potaknuti kružno gospodarstvo i inovacije¹⁸. Za taj pokazatelj još uvijek treba razviti podatke.

Stvaranje **komunalnog otpada**¹⁹ po stanovniku u EU-u **smanjilo se** za 8 % u razdoblju od 2006. do 2016. na prosječno 480 kg po stanovniku godišnje. To je primjer područja u kojem svaki građanin može dati svoj doprinos. Međutim primijećene su velike razlike među državama članicama (od 250 do 750 kg po stanovniku godišnje)²⁰, a proizvodnja komunalnog otpada i dalje raste u nekoliko država članica. Količina proizvedenog otpada i dalje je u određenoj mjeri u korelaciji s BDP-om po glavi stanovnika. Stoga je pozitivno da je iz podataka o **ukupnoj količini stvorenog otpada** (uključujući industrijski i trgovački otpad, no bez većeg mineralnog otpada) po jedinici BDP-a vidljivo **smanjenje** od 11 % u odnosu na 2006.

Smanjenje **rasipanja hrane**²¹ ima golem potencijal za uštedu resursa kojima se koristimo za proizvodnju hrane koju jedemo. Hrana se rasipa duž cijelog vrijednosnog lanca: tijekom proizvodnje i distribucije, u trgovinama, restoranima, ugostiteljskim objektima i kod kuće. Zbog toga ga je posebno teško kvantificirati. Prema preliminarnim procjenama Eurostata, rasipanje hrane u EU-u **smanjilo se** s 81 na 75 milijuna tona (odnosno za oko 7 %) u razdoblju od 2012. do 2014., što je smanjenje sa 161 na 149 kg po stanovniku.

Gospodarenje otpadom

U području gospodarenja otpadom općenito se vidi napredak, no ostaju velik prostor za poboljšanje i znatne razlike među državama članicama i tokovima otpada.

¹⁶ COM(2017)490.

¹⁷ Primjerice kobalt za akumulatore u električnim automobilima, silicij za solarne ploče.

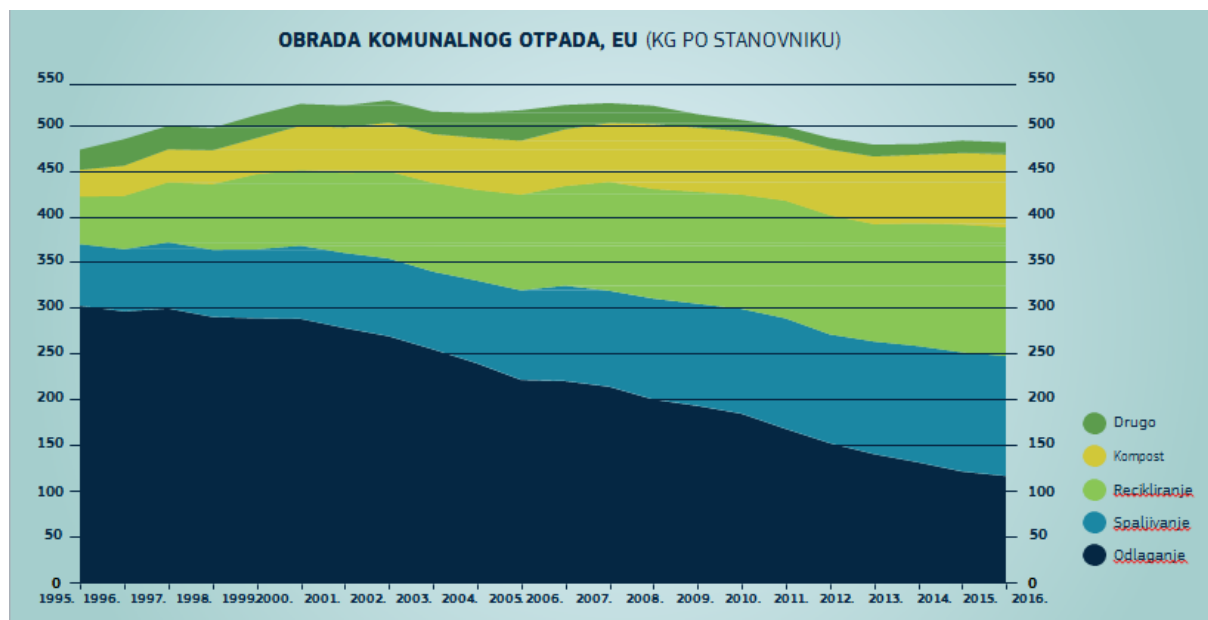
¹⁸ http://ec.europa.eu/environment/gpp/index_en.htm

¹⁹ Otpad iz kućanstava i na javnim mjestima te sličan otpad iz drugih izvora.

²⁰ Varijacije u načinu na koji države članice mjere stvaranje otpada mogu objasniti neke od tih razlika.

²¹ https://ec.europa.eu/food/safety/food_waste/eu_actions_en

Stopa recikliranja komunalnog otpada u razdoblju od 2008. do 2016. **povećala se** s 37 % na 46 %. Pet država članica reciklira više od polovine svojeg komunalnog otpada, dok se neke približavaju cilju recikliranja od 65% za 2030. koji je predložila Komisija²²; međutim pet država članica i dalje reciklira manje od 25%.²³

Izvor: Eurostat

U razdoblju od 2008. do 2015. **stopa recikliranja ambalažnog otpada u EU-u povećala se** s 62 % na 66 %; povećala se u gotovo svim državama članicama te su 2015. **gotovo sve države članice ispunile cilj iz 2008. od 55%** (Komisija je predložila cilj od 65 % do 2025. te 75 % do 2030.²⁴). Za **plastičnu ambalažu** prosječna stopa recikliranja u EU-u znatno je niža te iznosi **40 %**, iako je postignut napredak u posljednjih nekoliko godina.

Godine 2016. u EU-u je **reciklirano 79 kg komunalnog biootpada**, što je **povećanje** od 23 % u odnosu na 2007.

U pogledu recikliranja **otpadne električne i elektroničke opreme (OEEO)** podaci pokazuju da se razina prikupljanja i recikliranja znatno razlikuje među državama članicama EU-a te ukazuju na velik potencijal za poboljšanje učinkovitosti uporabe resursa i smanjenje nezakonitog prikupljanja, nezakonite obrade i nezakonitih pošiljaka. **Samo su četiri države članice 2015. reciklirale**²⁵ više od polovine električne i elektroničke opreme koja je stavljena na tržište.

²² COM(2015) 595 final.

²³ Države članice koriste se različitim metodama izračuna stopa recikliranja, čime se može objasniti dio razlika. Komisija je predložila zajedničku metodu u svojem zakonodavnom prijedlogu o otpadu.

²⁴ [COM\(2015\) 596 final.](#)

²⁵ Ili je bila pripremljena za ponovnu uporabu.

Konačno, u pogledu postupanja s **građevinskim otpadom i otpadom od rušenja**, 20 država članica izvijestilo je da su već ostvarile cilj od 70% oporabe²⁶ koji je postavljen za 2020. Budući da je to u pogledu tonaže najveći pojedinačni tok otpada u EU-u, to je **dobar** znak. Međutim treba napomenuti da taj cilj obuhvaća nasipavanje²⁷, kojim se ne zadržava vrijednost materijala u gospodarstvu te stoga nije dio kružnog gospodarstva. Osim toga postoje velike razlike u dostavljanju podataka među državama članicama.

Izvor: Eurostat

Sekundarne sirovine

Udio recikliranog materijala u ukupnoj potražnji za materijalom relativno je nizak. Trgovina sekundarnim sirovinama raste i u EU-u i s trećim zemljama.

U kružnom se gospodarstvu na kraju životnog ciklusa proizvoda i komponenata materijali iz kojih su izrađeni recikliraju te u njega vraćaju kao sekundarne sirovine. Time se smanjuje ekološki otisak proizvodnje i potrošnje te povećava sigurnost opskrbe sirovinama. Potražnja za sirovinama u EU-u veća je od onog što bi moglo biti dostupno čak i kad bi se sav otpad pretvorio u sekundarne sirovine. Stoga će i dalje biti potrebna opskrba primarnim sirovinama.

U prosjeku **reciklirani materijali** zadovoljavaju samo 10% **potražnje EU-a za materijalima**, usprkos kontinuiranom poboljšanju od 2004. Za velik broj rasutih materijala, sekundarne sirovine zadovoljavaju više od 30 % ukupne potražnje za materijalom (primjerice

²⁶ Cilj ne obuhvaća samo recikliranje već i ponovnu uporabu i druge načine oporabe materijala, uključujući postupke nasipavanja neopasnog građevinskog otpada i otpada od rušenja, ne uključujući materijal koji se prirodno pojavljuje.

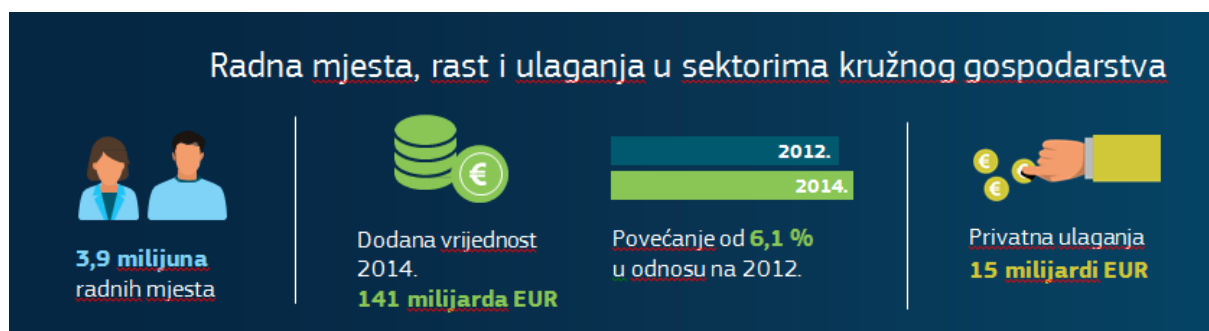
²⁷ Postupak oporabe pri kojem se odgovarajući otpad upotrebljava za potrebe izravnavanja na područjima iskapanja ili u građevinske svrhe u uređenju krajolika.

bakar i nikel). Međutim, za velik broj materijala, uključujući gotovo sve kritične sirovine, udio recikliranog materijala u zadovoljavanju potražnje za sirovinama i dalje je malen do nezamjetan. Razlog tome može biti to što ih nije profitabilno reciklirati, što nedostaju tehnologije za recikliranje tih materijala ili to što ti materijali dugo ostaju u uporabi jednom kad su ugrađeni u proizvode (primjerice elementi rijetkih zemalja u vjetroturbinama).

Nadalje, iz pokazatelja o trgovini otpadom koji se može reciklirati vidi se da je **EU neto izvoznik nekoliko velikih tokova otpada koji se mogu reciklirati** kao što su plastika, papir i karton, željezo i čelik, bakar, aluminij i nikel. **Trgovina** otpadom od plastike, papira i kartona, bakra, aluminijske, nikla i plemenitih kovina **unutar EU-a znatno se povećala** u razdoblju od 2004. do 2016., što je gospodarskim subjektima omogućilo da iskoriste prednosti EU-ova unutarnjeg tržišta sekundarnim sirovinama.

Konkurentnost i inovacije

Prijelazom na kružno gospodarstvo povećavaju se ulaganja, dodana vrijednost i broj radnih mjesta te potiču inovacije.

Izvor: Eurostat

Procjenjuje se da su 2014. u EU-u **privatna ulaganja** u podskup gospodarskih sektora relevantnih za kružno gospodarstvo²⁸ iznosila oko **15 milijardi EUR** (tj. 0,1 % BDP-a). Iste je godine u tim sektorima postojalo više od 3,9 milijuna **radnih mjesta**, što je **2,3 % više** nego 2012. Usprkos gospodarskoj i financijskoj krizi ti su sektori kružnog gospodarstva 2014. stvorili oko 141 milijardu EUR **dodane vrijednosti**, što je **6,1 % više** nego 2012. Dostupan je veći broj programa financiranja EU-a za pružanje potpore prijelazu na kružno gospodarstvo, kao što su europski fond za strateška ulaganja, europski strukturni i investicijski fondovi, Obzor 2020. te program LIFE. Osim toga, u siječnju 2017. pokrenuta je platforma za financiranje kružnog gospodarstva.

²⁸ Tj. aktivnosti ponovne uporabe i recikliranja. Iznajmljivanjem i davanjem u zakup (leasing) također se može doprinijeti kružnom gospodarstvu, no njih se zasad ne uključuje zato što se u postojećim statističkim podacima ne može dovoljno precizno razlikovati kada te aktivnosti jasno doprinose kružnom gospodarstvu, a kada ne. Za dodatne pojedinosti vidjeti radni dokument službi Komisije.

Za **patente** u području recikliranja i sekundarnih sirovina podaci pokazuju **povećanje od 35 %** u razdoblju od 2000. do 2013. Patenti EU-a u području recikliranja stakla čine 44 % ukupnih svjetskih patenata u tom području, dok je taj udio 18 % za plastiku i 23 % za papir.

4. Zaključci

Ovim se okvirom za praćenje s pomoću preciznog skupa pokazatelja obuhvaćaju glavni elementi kružnoga gospodarstva, uključujući životni ciklus proizvoda i materijala, prioritetna područja i sektore te učinke na konkurentnost, inovacije i otvaranje radnih mjesta. Bit će stoga alat za praćenje ključnih trendova u prijelazu na kružno gospodarstvo, za procjenu učinkovitosti provedenih mjera i angažmana svih aktera te za prepoznavanje najboljih praksi u državama članicama koje se mogu podijeliti s drugima.

Pokazatelji će se stalno ažurirati na internetskim stranicama posvećenima okviru za praćenje²⁹. Internetska stranica sadržava i alate za praćenje napretka te opisuje metodologiju korištenu pri utvrđivanju pokazatelja, izvora podataka, definicija i normi za objavljivanje. Komisija će nastaviti rad na pokazateljima koje treba dalje razvijati, posebno o rasipanju hrane i zelenoj javnoj nabavi.

Okvir će se dodatno poboljšati dijalogom s državama članicama i dionicima. On se posebno oslanja na visokokvalitetne statističke podatke koje države članice dostavljaju Eurostatu. Komisija poziva sve institucije EU-a da se uključe u rad na ovom okviru.

²⁹ <http://ec.europa.eu/eurostat/web/circular-economy>.